

# CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

## A B O N A M E N T U L

Pe an, în România, cu Tabla, . . . 45 lei  
6 luni . . . . . 20  
3 luni . . . . . 10  
Străinătate: 6 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână  
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația  
București, CALEA BAHOVEI

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98 —

Epuizându-se ediția I din „*Legea proprietarilor*” de d-l *Virgil Benișache*, și retipăririndu-se ediția II, s'a pus în vânzare cu 3 lei exemplarul.

## S U M A R

— În jurul noii organizații judecătorești: Reorganizarea grefelor. Asimilarea grefierilor și ajutoarelor de grefă ai Curților de apel cu magistrații, de d-l magistrat *Virgil M. Gabrilescu*.

— Magistratii stagiați, *idem*.

## JURISPRUDENȚA:

— Curtea de Casație s.-uite: *C. G. Vernescu și Proc. general al Curții de apel București cu Abraham Fischer* (Chestiunea de a se ști dacă două pământuri sau moșii formează o singură moșie de sine stătătoare după spiritul și sensul legii din 1908 este o chestiune de fapt);

— Casație s. I: *Vasile Filimon cu N. Târdea* (Partea care a răspuns la strigarea pricinii și în urmă s'a retras, nu poate avea dreptul de opoziție);

— Casație s. II: *Petre Maluleanu, recurs corecțional* (Comunicarea listei juraților chiar în ziua procesului nu poate da loc la amânare dacă prevenitul nu ridică obiecții și nici nu poate cere casarea deciziei pe acest motiv dacă el în ziua judecării și-a exercitat dreptul de recuzare);

— Casație s. III: *Ministerul de finanțe cu Michel și Milo Sommer* (Perceperea taxelor de timbru și înregistrare datorite fiseului se face de către stat pe baza legii de urmărire fără să aibă nevoie de vreun alt titlu);

— Judecătoria ocol. I rural Iași: *Gr. A. Turcu cu Ionița Țichiras* (Calea contestației este admisibilă pentru anularea unui jurnal de trimitere în posesiune sau contra unui jurnal de punere în stăpânire).

## Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de Casație

*Casație s. I: No. 1:* Citare a Curților. — Modul predării citațiilor hotărârii dată în lipsa părții pe baza unei citațiuni nule. — Nulitatea hotărârii. — Art. 74, 76 și 152 pr. civ.; *No. 2:* Divergență — Judecarea lor. — Dacă legea cere ca la judecarea unei divergențe să participe toți judecătorii cari au luat parte când s'a făcut divergența. — Dacă termenul de zece zile în care are a se judeca divergențele este prevăzut sub pedeapsă de nulitate. — Art. 137 din legea de organizare judecătorească.

*Casație s. II: No. 1:* Jurați. — Verdict. — Chestiuni. — Omor cu premeditare. — Răspuns afirmativ. — Existență intențiunii; *No. 2:* Opoziție. — Materie penală. — Hotărâre pronunțată în lipsa inculpatului, care răspunsese la întâlul apel nominal. — Admisibilitatea opoziției. — Art. 203 pr. penală; *No. 3:* Jurați. — Verdict. — Pluralitate de acuzați. — Subscrierea verdictului de președinte o singură dată. — Art. 373 pr. pen. — Lista juraților. — Comunicarea ei în anulul judecării. — Art. 284 pr. pen.; *No. 4:* Regulament de competență. — Conflict între două judecătorii din același județ. — Compe-

tința tribunalului a regulă competența. — Art. 522 pr. penală *No. 5:* Repaos duminical. — Contravenție. — Constatare. — Geandarm. — Competență. — Art. 10 l. repaoz. duminical.

*Casație s. III: No. 1:* Contencios administrativ. — Polițai numit sub imperiul legii pentru organiz. poliției generale a statului din 1905. — Condiție pentru a avea stabilitate. — Trecerea unui examen de capacitate. — Art. 38 din această lege și art. 39 din legea Curții de Casație; *No. 2:* Vânzare de creanțe. — Răspunderea vânzătorului de existența valabilă a creanței. — Stipularea neguranței. — Vânzarea portofoliului unui falit. — Art. 1392 c. civ.

## IN JURUL NOII ORGANIZARI JUDECĂTOREȘTI

## Reorganizarea Grefelor

## I

## Asimilarea grefierilor și ajutoarelor de grefă ai Curților de Apel cu magistrații.

De netăgăduit că grefa este un factor foarte important și prețios în mersul și distribuirea justiției. Ea merge mână în mână cu magistratura, fiindu-i un auxiliar de cea mai mare însemnată. Cu toate acestea, ce prăpastie morală și materială între judecător și cei ce conduc grefele instanțelor noastre judecătorești!

Grefierii de astăzi nu mai pot să fie ca cei de ieri.

Înainte vreme, — nu-i vorbă — nici pentru magistrați nu se cereau condițiuni atât de riguroase ca acum, cu atât mai mult nu se puteau cere astfel de condițiuni pentru conducătorii cancelariilor judecătorești, pentru admiterea cărora eră de ajuns posedarea cunoștințelor elementare și un oare-care stagiu în practica lucrărilor unei grefe de judecătorie sau tribunal.

Astăzi magistratura noastră a dobândit o organizare temeinică și neconținut sunt preocupăți legiuitorii de a-i aduce toate îmbunătățirile necesare.

Nu tot astfel putem vorbi despre grefe. În Adu-



narea Deputaților din 12 Februarie a. c. cu prilejul interesantei interpelări a D-lui deputat Stelian Popescu, s'au arătat toate lipsurile de cari suferă organizația actuală a grefelor tuturor instanțelor noastre judecătorești, cari au rămas în unele privințe aproape în aceeași stare în care au fost înființate, acum câteva decenii, deși numărul afacerilor s'au înmulțit într'un mod extraordinar și deși spiritul vremurilor de față este cu desăvârșire altul decât al timpurilor trecute.

Camera întreagă a ascultat cu viu interes descrierea nevoilor adânci ale acestei importante ramuri a justiției și toți au recunoscut că se impune o ameliorare în interesul însăși al justiției și al justițiabililor, pe lângă acel al oamenilor acestora, funcționarii grefelor, denumiți cu adevărat de d-l interpellator «robi ai condeiului».

D-l Ministru de justiție M. G. Cantacuzino, ca fost magistrat, s'a convins de legitimitatea acestor cereri și a făcut prețioasa declarațiune că în momentul când i se va pune la dispozițiune mijloacele materiale necesare, fapt care depinde în mare parte și de Cameră,—va aduce o simțitoare îmbunătățire în actuala organizațiune a grefelor. D-sa chiar de la venirea în capul departamentului justiției a adus oare cari îmbunătățiri în acest scop, înmulțind pe de o parte numărul funcționarilor absolut necesari și mărinț pe de altă parte salariile ce erau prea derizorii, față cu enorma scumpete a traiului din ziua de azi.

\* \* \*

Primul pas în vederea unei temeinice organizări a grefelor noastre a fost făcut de către D-l Toma Stelian prin legea Inaltei Curți de Casațiune și Justiție din 25 Martie 1910.

Intr'adevăr, legiuitorul în scop de a atrage în serviciul atât de important al grefelor acestei înalte instanțe elemente cât mai bune, cât mai apte și cu multă experiență precum și pentru a stimula zelul și a recompensa pe cei cari se disting, a asimilat pe grefierii și ajutoarele lor cu magistrații în chipul următor prevăzut în Cap. II, art. 6 din legea mai sus arătată.

«Primul grefier dela Curtea de Casațiune este asimilat în grad și onorariu cu primii președinți de tribunale, iar grefierii de secțiuni cu președinții de tribunale, având ca și ei dreptul la înain-

tare după un stagiul de cel puțin cinci ani în asemenea funcțiuni». Iar :

«Ajutorii de grefă sunt asimilați în grad cu judecătorii de tribunale de județ».

Aceste laudabile dispozițiuni au fost menținute și prin noua lege a Curței de Casație din 1 Aprilie 1912.

Măsura aceasta făcută pentru îmbunătățirea situațiunii unor funcționari cu sarcini atât de împovărate și cu responsabilitate atât de mare trebuie întinsă în proporțiunile cuvenite și asupra celorlalți slujitori ai grefelor dela celelalte instanțe judecătorești.

Astfel, pentru funcțiunile de grefieri și ajutori de grefă ai Curților de Apel,—cu atribuțiuni atât de însemnate ce nu se pot asemăna cu nici ale unei alte funcțiuni corespunzătoare din celelalte ramuri administrative,—necesitatea serviciului și interesul unei bune administrări a justiției impune ca asemenea funcțiuni să fie ocupate de oameni cu întinse cunoștințe de drept, vrednici lucrători, înzestrați cu simțământul de moralitate și posedând o cultură generală deosebită de aceea a unor simpli funcționari de prin birourile administrative.

Legiuitorul s'a pătruns de însemnătatea acestor funcțiuni judecătorești și de aceea a și prescris condițiuni riguroase pentru ocuparea lor.

Intr'adevăr, iată ce se prevede în art. 84 din legea de organizare judecătorească din 24 Martie 1909 :

«Pentru a fi numit grefier de clasa II-a la o Curte de Apel este necesar :

- 1) a avea vârsta de cel puțin 25 ani ;
- 2) a avea titlul de licențiat sau doctor în drept ;
- 3) de a fi servit în timp de cel puțin un an ca judecător de tribunal sau de ocol, ori ca grefier de clasa I la un tribunal de județ, sau în timp de cel puțin doi ani ca ajutor de grefă de clasa I la Curtea de Apel».

Iar pentru a fi numit ajutor de grefă de clasa II, tot la o Curte de Apel, art. 85 din citata lege cerea pe lângă vârsta de 23 ani, titlul de licențiat sau doctor în drept și condițiunea de a fi îndeplinit *cel puțin șase luni funcțiunea de judecător de ocol, judecător de tribunal sau de supleant ori substituit sub imperiul legii anterioare celei din 1909.*



Evident că prin aceste riguroase dispozițiuni se urmărea ca să se înzestreze grefele Curților de Apel cu elemente dintre cele mai bune.

Intențiunea legiuitorului era într'adevăr că se poate de laudabilă. Dar dacă condițiunile de admisibilitate se îngreuiase foarte mult, avantajile morale și materiale rămăsese în aceeași stare înferioară, care nu putea să atragă pe nimeni din acei ce fuseseră înainte magistrați.

Aceștia se îndreptau către alte ocupațiuni și în special către profesiunea liberă și atât de productivă, prin câmpul ei larg de activitate al avocaturii.

Și iată pentru ce, în urma punerii în aplicare a acestei legi, câteva locuri de ajutoare de grefă de pe lângă Curțile de apel au rămas îndelungată vreme vacante, căci nici unul dintre acei ce întruneau condiții severe nu se prezentau a le ocupa.

Văzând această situațiune și în scop de a grăbi complectarea imperios reclamată de necesitățile serviciului a locurilor vacante ce se iviseră prin unele grefe ale curților de apel, D-l Ministru de justiție M. G. Cantacuzino a fost nevoit a modifica acest articol 85 prin legea de la 27 Aprilie 1911 menținând pe de o parte condițiunile riguroase ale vechiului articol pentru cazul când s'ar prezenta un asemenea candidat, dar adaogând pe de altă parte că dacă nu se găsesc asemenea doritori a ocupa aceste funcțiuni atunci se vor primi și dintre acei cari «vor fi servit cel puțin trei ani ca copist în grefa Curței ori doi ani ca ajutor de grefă la tribunal» însă și aceștia să poseadă titlul de licențiat în drept.

Iar dacă nici dintre aceștia nu se găsesc art. acesta mai prevede un aliniat anume că: «În lipsă de titlu, de a fi servit ca ajutor de grefă clasa I în grefa tribunalului timp de doi ani.»

Dacă pe de o parte bunul mers și interesele importantului serviciu al grefelor Curților de Apel reclamă în fruntea lui oameni titrați cu întinse cunoștințe de drept, și cu multă experiență în practica judecătorească, legiuitorul, ca să poată atrage asemenea elemente bune, trebuia în același timp, pe lângă condițiunile riguroase ce le-a edictat să prevadă și *avantajii morale și materiale îndestulătoare* pentru cei ce vor ocupa asemenea funcțiuni.

Așa, de pilda, respectându-se dispozițiunile din art. 85 al legii din 27 Aprilie 1911 în ce privește numai prima alternativă, adică de a se primi numai titrați și cu stagiul anume prevăzut s'ar putea continua măsura aplicată de d-l Toma Stelian la grefele Înaltei Curți de Casație, asimilând și pe grefierii și ajutorii de grefă ai Curților de Apel cu magistrații, în chipul următor

1) Grefierii de Curte de Apel să fie egali în grad cu ajutorii de grefieri de la Curtea de Casație și deci și cu judecătorii, — cu care aceștia sunt deja asimilați—cu salariu de 450-400, clasa I și a II-a.

2) Ajutorii de grefieri clasa I dela Curtea de Apel să fie asimilați cu ajutorii de judecători, supleanți sau substituiți — ce vor fi reînfrințați prin modificările ce se vor introduce în curând în legea de organizare judecătorească—cu un salariu însă de 350 lei lunar.

3) Ajutorii de grefieri clasa II să fie asimilați cu magistrații stagiați, fiind remunerați cu un salariu de 300 lei lunar.

Astfel s'ar putea îmbunătăți situația morală și materială a grefierilor și ajutoarelor Curților de Apel, pentru cari—deși s'au îngreuiat considerabil condițiunile de admisibilitate, — totuși au rămas în aceeași stare precară de mai înainte în ce privește răsplătirea muncii încordate ce au a depune în această împovăratore și cu multă răspundere carieră.

Prin introducerea lor în marea familie judecătorească, unde titlurile și munca lor pe drept îi chiamă, li s'ar ridica în mod simțitor prestigiul și demnitatea, nivelându-se în același timp într-o câțva prăpastia cea mare dintre înalții magistrați, cu cari conlucrează în interesul suprem al distribuirii justiției, și acești umili funcționari; iar prin situațiunea materială creiată s'ar putea înzestra grefele Curților de Apel cu elemente din cele mai vrednice și capabile.

De alminteri lumea judecătorească, e pe deplin convinsă de adevărul și dreptatea acestor revendicări, adresate în repetate rânduri prin documentate memorii Ministerului de justiție.

Iată, de pildă, ce se spune într'un raport cu No. 130 din 5 Ianuarie 1905, adresat D-lui Ministru al Justiției, de către un distins magistrat al țării



D-nul Scarlat Popescu, pe atunci Prim Președinte al Curții de Apel din București :

«Una din chestiunile cari trebuie să ne preocupe în primul rând este *organizarea grefelor*. Acest factor atât de important în mersul și distribuirea justiției, a fost cu totul neglijat; de aceea, afară de mici excepțiuni, grefierii și ajutoarele lor, se recrutează în genere din persoane cu o instrucțiune limitată, și cari nu sunt prin urmare pregătiți pentru funcțiunea la care sunt chemați. Cauza pentru care nu rămân în grefă persoane cu cunoștințe juridice este că sunt puțin retribuiți».

«După mine,—urmează D-sa—, nu vom ajunge să avem grefe bine organizate, decât atunci când grefierii și ajutoarele lor vor fi asimilați în leafă și în grad cu judecătorii de ocol și ajutoarele acestora».

VIRGIL M. GABRIELESCU

Magistrat-Roșiori

## Magistrații Stagiari

*Cu prilejul interpelării d-lui Stelian Popescu.  
Declarațiunile d-lui M. G. Cantacuzino,  
ministru de justiție.*

Interesanta interpelare a d-lui Stelian Popescu, deputat de Prahova, a atins și chestiunea situațiunii magistraților stagiari dela judecătoriile de ocoale, tribunale de județe și parchete, înființați prin legile de organizare judecătorească din 1907, și 1909 ale d-lui Toma Stelian, fost ministru de justiție.

Inovațiunea instituțiunii magistratului stagiari a întâmpinat atât în desbaterile corpurilor noastre legiuitoare cât și în urmă în presa cotidiană și cea juridică numeroase și îndreptățite critice, pe cari și *Curierul Judiciar* le-a semnalat la timp.

Intr'adevăr, prin legile amintite mai sus, ajutorul de judecător, — care avea aceleași atribuții ca și judecătorul de pace, — supleantul de tribunal și substitutul de procuror au fost înlocuiți cu toții prin magistrații stagiari.

Acești magistrați, deși recrutați în condițiunile cele mai riguroase cerându-li-se: 1) vârsta de cel puțin 25 ani împliniți, 2) titlul de doctor sau licențiat în drept și 3) trecerea cu succes a unui minuțios examen de capacitate, de doctrină și de practică, au totuși—la ocol în primul an, la tri-

bunal însă totdeauna, — un rol cu desăvârșire șters și în general o situațiune morală și materială cu totul inferioară magistraților pe cari legile acestea i-au înlocuit. Ba, chiar mai mult de cât atât. Legiuitorul, prin art. 16 din legea pentru judecătoriile de ocoale, lasă pe magistratul stagiar, — recrutat în condițiuni așa de severe, — la bunul plac al judecătorului, căci conform acestei dispozițiuni, judecătorul are dreptul de a înainta rapoarte pentru îndepărtarea din funcțiune a magistratului stagiar «care prin purtarea sa ar fi dovedit că n'are aptitudini profesionale». Aceiași dispozițiune o găsim și în legea de organizare judecătorească din 24 Martie la titlul IX, art. 51, cu privire la magistratul stagiar dela tribunale și parchete.

În nemărginirea acestei dispozițiuni, ce siguranță poate să aibă stagiarul pentru ziua de mâine, dacă la fiecare pas poate fi amenințat cu îndepărtarea din magistratură pe motivul atât de maleabil al «neaptitudinii profesionale».

Este fără îndoială un mare neajuns ca magistratul stagiar să fie lăsat la discrețiunea absolută a celor imediat superiori lui.

Misiunea aceasta se cuvine să se atribuie inspectorilor judecătorești, cari după noile modificări introduse de actualul ministru de justiție D-nul M. G. Cantacuzino, prin legea din 14 Martie 1912, fiind câte doi de fiecare circumscripțiune a unei Curți de Apel, vor fi în putință să procedeze la inspecțiuni dese și minuțioase.

În acelaș timp, este o chestiune de dreptate să se asigure magistraților conștiinți de datoria lor și cari îndeplinesc condițiile legii, dacă nu inamovibilitatea, cel puțin *stabilitatea* în funcțiunea lor luându-se dispozițiunea ca în caz de transferare sau înlocuire, acestea să nu se poată face decât în urma unui raport al inspectorului judecătorec și în urma *avizului consiliului superior al magistraturii*, spre a se evita în modul acesta actele de nedreptate ce s'ar putea comite. Și aceasta cu atât mai mult pentru viitorii ajutoari de judecători, supleanți și substituiți.

\* \* \*

Ideia stagiariatului prevăzută în legea judecătoriilor de ocoale cât și în cea de organizare judecătorească, întocmite de d-l Toma Stelian pentru



tinerii doritori a îmbrăţişa cariera magistraturei este o inovaţiune excelentă. Întru cât prin această măsură magistratul are prilejul a veni în mai de aproape contact cu practica judecătorească şi a face un început de aplicaţiune a principiilor şi doctrinei juridice predate în universitate, învăţăminte practice cari îi vor fi de un netăgăduit folos în momentul când va trebui să judece pricinele.

Dar pe când stagiul acesta la judecătoriile de ocoale este numai de un an — şi intervalul acesta de timp este recunoscut acum de toţi ca necesar dar totodată şi induslător, la tribunalele de judeţe — lucru curios — stagiariatul este permanent până când stagiariatul este avansat judecător. Dacă înainte vreme însă trecerea dela un grad la altul se făcea mai lesne, astăzi în magistratură înaintarea se dobândeşte cu anevoae şi cu îndelungată curgere de timp. Iată aşa dar pe magistratul stagiari ameninţat să stea ani întregi în acest grad, într-o situaţiune materială umiltoare şi într-o activitate cu totul neînsemnată pregătindu-l mai mult pentru funcţiunea de grefier decât pentru aceia de judecător.

În adevăr magistratul stagiari de pe lângă tribunale neavând drept în tot acest interval de timp să judece, nu face altceva decât: «să ia note în şedinţă de cele susţinute de părţi; să examineze dosarele şi să raporteze despre cuprinsul lor; să asculte martori; să facă cercetări locale; să redacteze jurnale, sentinţe sau rechizitorii; să aplice sigilii; să inventarieze averi; să verifice socoteli de tutelă; să ia, în lipsa *justificată* a procurorului, concluziuni înaintea tribunalului; să facă orice lucrare de cancelarie şi să autentifice, cu delegaţiunea preşedintelui, acte de notariat»<sup>1)</sup>.

Ori numai aceste simple lucrări pe cari e nevoit să le facă stagiariatul tribunalului mai mulţi ani de-arândul nu sunt suficiente ca să-l pregătească a fi un bun judecător, cum credem că a fost în intenţia legiuitorului.

Şi dacă la judecătoriile de ocoale, unde fiinţează judecătorul unic, stagiariatul după un an de stagiari are dreptul de a judeca, cu atât mai multă îndreptăţire s'ar putea acorda dreptul acesta magistratului stagiari de la tribunale, astăzi când în urma modificărilor introduse prin legea din 14

Martie 1912, s'a desfiinţat instituţiunea judecătorului unic şi când ca atare nu mai există nici o teamă din partea neexperienţei magistratului, inexperienţă care, înainte vreme şi în alte condiţiuni de recrutare a magistraţilor, putea constitui întru câtva un motiv întemeiat de restricţiune a atribuţiunilor judecătoreşti în acest sens.

D-l M. G. Cantacuzino, în caldul interes ce arată pentru bunul mers al justiţiei, a întocmit încă de anul trecut o comisiune alcătuită dintre cei mai distinşi magistraţi şi jurisconsulţi spre a hotărâ modificările ce sunt de adus actualei legi de organizare judecătorească. Proiectul de lege în acest scop este aproape terminat şi, după însăşi preţioasele d-sale declaraţiuni făcute în Adunarea Deputaţilor ca răspuns la interpelarea d-lui deputat Stelian Popescu, acest proiect va fi depus chiar în cursul acestei sesiuni în discuţiunea Corpurilor legiuitoare.

Cu această ocaziune d-sa a recunoscut că situaţiia stagiariilor este precară şi că trebuie neapărat îmbunătăţită. În ce priveşte pe stagiarii de la tribunal — d-l Ministru declară că în starea actuală cu atribuţiunile atât de limitate ce li sunt conferite, aceşti funcţionarii nu aduc aproape nici un serviciu statului.

Şi d-sa a găsit o soluţiune fericită.

Pe de o parte văzând că înaintarea în magistratură a devenit atât de anevoioasă, iar pe de alta pentru a se putea folosi instanţele noastre judecătoreşti de cunoştinţele acestor magistraţi şi a se da mai multă celeritate numeroaselor afaceri cu cari sunt prea încărcate judecătoriile şi mai cu seamă tribunalele de judeţe, comisiunea întocmită în scopul modificărilor legii de organizare a hotărât *mărirea salariului şi lărgirea atribuţiunilor stagiariilor*.

Astfel stagiarii cari la punerea legii în aplicare vor avea cel puţin un an de stagiari, căci numai în acest răstimp sunt îndreptăţiţi să poarte numele de magistraţi stagiari şi cari vor fi trecut de asemenea examenul de capacitate vor fi înaintaţi pe loc, cel de la judecătoriile de ocol, în gradul de ajutor de judecător, cel dela tribunale în gradul de supleant iar cel dela parchet în gradul de substituit, dându-li-se în acelaş timp şi salariu de 300 lei lunar.

Odată cu această înaintare pe loc a stagiariatului

<sup>1)</sup> Art. 51 din legea de organizare judecătorească din 24 Martie 1909.



î se va conferi toate atribuțiunile pe cari le avea în vechea lege de organizare judecătorească ajutorul de judecător, supleantul și substitutul de procuror.

În acest scop d-l M. G. Cantacuzino a declarat că în proiectul de buget al Ministerului de Justiție pe exercițiul anului 1913 s'a și «prevăzut ca din cei 344 de magistrați stagiați, cari există actualmente, 241 să poată fi trecuți cu leafa și atribuțiunile de supleanți, substituiți și ajutoți de judecători de ocol și numai cei 103 magistrați stagiați, cari nu au încă vechimea și examenul, să rămână cu leafa și atribuțiunile actuale \*). Urmând bine înțeles ca și aceștia pe măsură ce vor satisface îndoita condițiune a stagiatarului de un an și obținerea examenului să fie înaintați pe loc la timpul convenit în acest nou grad.

Prin această admirabilă soluțiune se nivelează prăpastia ce se deschisese între gradul de judecător și stagiatar, se îmbunătățește deplorabila situațiune materială a acestuia, iar instanțele noastre judecătorești vor avea posibilitatea să se folosească și în interesul bunului mers al justiției și în interesul justițiabililor de lărgirea atribuțiunilor magistraților stagiați îndeplinite cu conștiință, cu pricepere și dreptate.

1913, Februarie

**VIRGIL M. GABRIELESCU**

Magistrat-stagiatar, Roșiori

## INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUST. S. UNITE

*Audiența dela 14 Februarie 1913*

Președenția d-lui G. P. PETRESCU, Președinte

C. G. Vernescu și Procurorul general al Curței de apel București cu Abraham Fischer

Legea pentru mărginirea dreptului de a ține moșii în arendă — Chestiunea de a ști dacă două pământuri sau moșii formează o singură moșie de sine stătătoare după spiritul și sensul legii din 1908 — Chestiune de fapt.

Legiuitorul din 1908, nedefinind ce se înțelege prin cuvântul «moșie» chestiunea de a se ști dacă două pământuri sau moșii formează o singură moșie de sine stătătoare, după spiritul și sensul legii din 1908, constituie o chestiune pură de fapt de atribuție suverană a instanțelor de fond, așa că, deciziunea lor, în această privință, nu poate cădea sub cenzura Inaltei Curți de casație.

Decizia 4/913. — Respins atât recursul făcut de

\*) Monitorul Oficial. — Desbaterile Deputaților No. 24 din 19 Februarie 1913, pag. 205.

C. G. Vernescu, cât și cel făcut de Procurorul general al Curței de apel București, contra deciziei Curței de apel București s. 1 No. 253/912, data în proces cu Abraham Fischer.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier I. N. Stambulescu;

Pe d-l avocat B. Missir în dezvoltarea motivelor de casare din recursul lui C. G. Vernescu;

Pe d-nii avocați Al. Constantinescu și B. Cernea în combaterea motivelor din recursul lui C. G. Vernescu și asupra motivului din recursul Procurorului general;

Pe d-l Procuror general în concluziuni pentru casare, pentru motivele din ambele recursuri.

Deliberând,

Asupra motivului I-ii și al doilea din recursul lui C. Vernescu și motivul I-ii din recursul procurorului general al Curței de apel din București, singurele deduse în ceretarea secțiunilor-unile:

1) «Exces de putere. Curtea de apel din București ca și cea din Iași a admis că moșile Ripiceni și Lihnești deși în fapt sunt două moșii separate printr-o moșie străină, neavând nici un punct de contact în toată întinderea lor, s'au transformat într-o singură moșie dela 1901, pentru că proprietarul lor, a manifestat prin diferite acte o asemenea voință, fie tacit, fie expres. Observăm că Curtea din București ca și cea din Iași, între alte acte s'a bazat numai pe unele articole din contractul de arendă din Martie 1906, denaturându-l și a înlăturat contractul din Iunie 1906 din care rezultă evident că se a-rendau 2 moșii, precum asemenea și contractul din Iunie 1911 din care rezultă că abea la acea epocă s'a încercat a se vorbi de intruparea moșilor într-una singură în fraudă legii din 1908»;

«Curtea de apel din București ca și cea din Iași, confundă intruparea reală, materială, ca intruparea fictivă, verbală, precum asemenea intruparea cu exploatarea, deși numai intruparea materială și exploatarea comună a două moșii a-partinând aceluiași proprietar sunt elementele care constituie ideea de o moșie în sensul și spiritul legii din 12 Aprilie 1908 după cum a decis Inalta Curte de casație s. 1, prin decizia sa No. 531/912»

«Curtea de apel din București crede că a introdus un nou fapt, care însă nici o dată nu a făcut obiectul unei contestațiuni între părți și anume: că moșile Ripiceni și Lihnești, deși separate printr-o altă moșie, dar sunt legate prin 5 drumuri vechi și prin urmare ar fi un mijloc de comunicare între ele. Acest mijloc de comunicare poate fi luat în sensul numai din punctul de vedere al posibilității exploatarei în comun al celor 2 moșii, dar nu din punctul de vedere al intrupării lor, așa că chestiunea rămâne întreagă».

«Deci și Curtea din București ca și Curtea din Iași prin interpretarea dată asupra intrupării a două moșii care se transformă într-o singură moșie a comis același exces de putere căci a ajuns a eluda indirect legea din 12 Aprilie 1908, după care nu se poate ține în arendă, două moșii care trec peste 400 hectare, chiar dacă contractele de arendare sunt anterioare acelei legi».

Îl «Omisiune esențială și nemotivare. Curtea omite de a se pronunța nu dă nici un motiv asupra chestiunii, că în sensul și spiritul legii din 1908, este imposibil în drept, în mod absolut, de a se întruni două moșii care trec peste 400 hectare



spre a fi o singură moșie, căci prin acest mijloc s'ar eluda indirect și s'ar frauda zisa lege»

1) «Exces de putere și greșită interpretare a cuvântului *moșii*. Prin zisa decizie cu No. 253/912 ce am atacat-o cu recurs, Curtea de apel din București s. I ca și Curtea de lași s. II a cărei decizie a fost casată prin deciziunea Înaltei Curți s. I cu No. 531/342, constată că moșiile Ripiceni și Lehaești, compun un singur trup, cu toate că e bine dovedit în fapt chiar de însăși Curtea, că amândouă aceste moșii sub denumiri diferite sunt separate între ele de o altă moșie care aparține unei persoane străine și care face imposibilă întruparea lor reală și materială neavând cu ele un singur punct de contact pe toată întinderea lor».

«Or, Curtea, admitând acest mod de a vedea întrupând în mod fictiv aceste moșii și făcând din ele una singură numai prin singurul fapt că exista 5 drumuri vechi de comunicație între ele comite un exces de putere și dă o greșită interpretare cuvântului «moșii», eludând ast-fel legea din 12 Aprilie 1908, pentru mărghinirea dreptului de a ține în arendă «moșii», căci da prin această posibilitatea oricând unui proprietar să facă din 2 moșii separate, una singură, cu toate că ele ar fi despărțite printr-o altă moșie a unei persoane străine, în scop de a le putea arenda prin unul și același contract unei singure persoane, chiar și atunci când întinderea lor ar trece peste 4000 hectare, de oare-ce legiuitorul n'a prevăzut distanța care trebuie să fie de la o moșie la alta ca să se poată întrupa două moșii într-una singură chiar dacă ele sunt despărțite printr-o moșie străină așa că lesne s'ar da loc la fraudă legii».

Având în vedere deciziunea No. 253/912 a Curței de apel din București, secția I, supusă recursului, din care rezultă: că procurorul tribunalului Botoșani a introdus acțiune la acel tribunal, acțiune în care a intervenit și recurentul C. G. Vernescu, cerând a se constata că nule și de nul efect contractele de arendare ale moșiei Ripiceni Lehaești încheiate între C. G. Vernescu și Abraham Fischer pe perioada de la 1912 până la 1924, întrucât acele contracte sunt încheiate în contra dispozițiilor legii din 1908 pentru mărghinirea dreptului de a ține moșii în arendă; că tribunalul a admis în parte atât acțiunea procurorului tribunalului, cât și intervenția lui C. G. Vernescu, însă Curtea de apel din Iași, în urma apelului introdus de ambele părți a respins în totul acțiunea și cererea de intervenție; că în urma recursului făcut de C. G. Vernescu și procurorul general al Curței de apel din Iași, această Înalță Curte, secția I, prin deciziunea No. 531/912 casând deciziunea Curței de apel din Iași, a trimis afacerea în cercetarea Curței de apel din București, care prin deciziunea supusă recursului, judecând tot ca Curtea din Iași, încăt privește motivele I și al II-lea din recursul Vernescu și motivul I în recursul procurorului general al Curței de apel, afacerea a fost trimisă în cercetarea secțiilor unite, conform art. 61 din legea organică a Înaltei Curți, spre a se pronunța numai asupra motivelor sus arătate;

Având în vedere că după art. 1 din legea pentru mărghinirea dreptului de a ține în arendă moșii, nimeni nu poate singur sau în asociațiune cu alții direct sau sub orice denumire, prin prepuși sau prin persoane interpușe, a lua în arendă sau exploata ca arendaș decât o moșie oricare i ar fi întinderea sau mai multe moșii a căror întindere însă împreună să nu fie mai mare de patru mii hectare cultivabile;

Considerând că legiuitorul din 1908, nefiind ce se înțelege prin cuvântul «moșie», destinația de a se ști dacă două pământuri sau moșii formează o singură moșie și de sine statătoare după spiritul și sensul legii din 1908, constituie o chestiune pură de fapt, de

atributul suveran al instanțelor de fond, așa că deciziunea lor în această privință nu poate cădea sub cenzura acestei Înalte Curți;

Expunerea de motive însă arată că cuvântul de moșie trebuie luat în sensul său obișnuit și anume că prin el se desemnează unul sau mai multe pământuri încorporate și cari deși ar purta numiri deosebite, însă să aparțină aceluiași proprietar și să facă obiectul aceleiași exploatare agricole — de unde ar reesi că spiritul legii nu cere ca aceste pământuri să fie complet alipite una de alta, ci numai să aibă un singur proprietar și supuse aceleiași exploatare;

Considerând că în speța Curtea de apel, pentru a respinge atât cererea procurorului tribunalului Botoșani, cât și intervenția lui C. G. Vernescu cu privire la anularea contractelor de arendă ale moșiilor Ripiceni-Lehaești, intervenite între C. G. Vernescu și Abraham Fischer, constată în fapt, pe temeiul mai multor acte și împrejurări ale cauzei, cum că ambele aceste moșii, deși despărțite prin o mică altă fâșie de pământ străină însă ele, având același proprietar și făcând obiectul aceleiași exploatare agricole, formează un singur trup, adică o singură moșie, în conformitate cu spiritul legii;

Considerând că față cu această constatare de fapt și întrucât, după art. 1 din legea de la 12 Aprilie 1908, oricine poate lua în arendă sau exploata ca arendaș o singură moșie, oricare i-ar fi întinderea, cu drept cuvânt Curtea de apel a declarat valabile contractele de arendă intervenite între recurentul C. G. Vernescu și Abraham Fischer, așa că motivul I din recursul C. G. Vernescu și motivul I din recursul procurorului general sunt neîntemeiate;

Considerând, cu privire la motivul al II-lea din recursul Vernescu, că din momentul ce primul mijloc a fost găsit neîntemeiat, rămâne fără interes a mai discuta acest al doilea motiv;

Pentru aceste motive Curtea respinge, etc.

## INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența de la 21 Decembrie 1912

Președinția d-lui C. R. MANOLESCU, președinte

Vasile Filimon cu Nicols Târdea

Hotărâre cu caracter contradictoriu. — Partea care a răspuns la strigarea pricinii — Reîtragerea ei în urmă. — Dacă poate avea drept de opoziție — (Art. 148 pr. civ.).

Legiuitorul din 1900, pentru a pune capăt șicanelor posibile, a modificat vechiul art. 148 pr. civ. și prin noua sa redactare nu a dat dreptul de opoziție decât acelei părți, care la ziua înfățișării nu a răspuns la strigarea pricinii când i-a venit rândul de a fi judecat, indiferent dacă partea, după ce a făcut act de prezență, s'a retras și nu s'a apărât de loc sau incomplet, de oarece singura împrejurare că a răspuns strict, de orice singura împrejurare că a răspuns la strigarea pricinii este suficientă, pentru a da hotărârei caracter contradictoriu și a ridica părții dreptul de opoziție, iar faptul că partea ar fi lipsit la ziua judecării procesului în continuare nu schimbă situațiunea părților în instanță, care rămâne ceea în care se găseau în momentul când au început desbaterile \*).

Deciziunea 929/912. — Respins recursul făcut

\*) Acest rezumat s'a publicat în No. 18/913 pag. 214.



de Vasile Filimon, contra sentinței Tribunalului Bacău s. II No. 114/912, dată în proces cu Neculai Țârdea.

### Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Al. D. Dobricescu;  
Pe d-l avocat C. Obedeanu în dezvoltarea motivelor de recurs; și

Pe d-l avocat Prisiceanu, în combateri

### Deiberând,

#### Asupra motivelor de casare I și II:

I. «Nemotivare. Majoritatea trib. Bacău s. II nu motivează aproape de loc sentința sa prin care își respinge ca inadmisibilă opoziția făcută de subsemantul contra sentinței trib. Bacău s. II No. 128/911».

II. «Exces de putere și violarea art. 91 pr. civ. comb. cu 148 pr. civ. și art. 18 din reg. legei de organizare judecătorească. În adevăr potrivit art. 148 pr. civ. se dă hotărâre în lipsa în contra acelei părți care la ziua însemnată pentru înfișurare nu răspunde la strigarea pricinii sale. De asemenea potrivit art. 91 pr. civ. și 18 din reg. legei de organizare judecătorească la începutul fiecărei ședințe se face strigarea tuturor pricinilor la ordinea zilei fără a se excepta pe cele lăsate în continuare. În speță, pentru termenul de 17 Decembrie 1911, termenul era dat în cunoștință și făcându-se apelul nominal și eu nerespunzând, mi s-a respins apelul ca nesuținut iar eu aveam dreptul de opoziție pe care majoritatea trib. mi-l contesta prin sentința atacată cu recurs, ceea ce constituie un adevărat exces de putere.

În ipoteză că nu se prezintă nici una din părțile litigante cu toate că aveam termenul în cunoștință ar urma după teoria majorității Trib. ca apelul să-mi fie respins cu toate că nimeni nu o cere, iar nu să se suspende pricina, părțile nerespunzând și procedura fiind completă».

Având în vedere sentința supusă recursului din care rezultă că în ziua de 12 Decembrie 1911, răspunzând la strigarea pricinii apelantului Vasile Filimon și intimatului Nicolai Țârdea, Tribunalul a luat în cercetare apelul și după respingerea mai multor incidente intrând în judecata fondului procesului a continuat până la orele 6 p. m. când, din lipsă de timp, a amânât desbaterile în continuare pentru ziua de 17 Decembrie 1911, dând termenul în cunoștință părților; că la acest termen Tribunalul prin sentința No. 128/911. constatând că apelantul V. Filimon lipsește, după cererea intimatului prezente, a respins ca nesuținut apelul;

Că, apelantul făcând opoziție, Tribunalul a respins-o ca inadmisibilă, prin sentința adusă în recurs, pe motiv că la 17 Decembrie 1911, procesul fiind în continuare, părțile sunt considerate prezente și un nou apel nominal, după art. 91 din pr. civilă și art. 18 din regulamentul legei de organizare judecătorească, nu este necesar de cât pentru procesele ce încep judecata în acea zi, iar nu pentru cele ce sunt a se judeca în continuare, așa că art. 148 pr. civ. nu este aplicabil;

Având în vedere că chestiunea dedusă în judecată prin recursul de față este de a se ști dacă sentința No. 128/911, dată în împrejurările mai sus descrise este contradictorie și deci fără drept de opoziție, pentru apelantul care a lipsit — cum a judecat Tribunalul prin sentința adusă în recurs — sau trebuie considerată ca dată în lipsă și deci cu drept de opoziție, cum se susține prin motivele de recurs;

Considerând că legiuitorul din 1900, pentru a pune capăt șicanelor posibile, a modificat vechiul art. 148 proc. civ. și prin noua sa redacțiune nu a dat dreptul

de opoziție decât acelei părți care la ziua înfișurării nu a răspuns la strigarea pricinii sale, când i-a venit rândul de a fi judecată, indiferent dacă partea după ce a făcut act de prezență s'a retras și nu s'a apărut de loc sau s'a apărut incomplet, de oarece singura împrejurare că a răspuns la strigarea pricinii este suficientă pentru a da hotărârii caracter contradictoriu și a ridica părții dreptul de opoziție;

Că în speță întrucât din jurnalul din 12 Decembrie 1911, se constată că apelantul Vasile Filimon a răspuns la strigarea pricinii sale când urma a se judeca fondul, și a pus chiar concluziuni în susținerea apelului său, indiferent dacă desbaterile s'au putut termina sau nu în acea zi sentința No. 128/911 trebuie considerată ca dată contradictoriu și deci fără drept de opoziție;

Că lipsa apelantului în ziua de 17 Decembrie, când se amânase procesul în continuare, nu schimbă întru nimic situațiunile părților în instanță, care nu poate fi privită decât cum se găsea în momentul când au început desbaterile în ziua de 12 Decembrie 1911, de oarece dacă desbaterile s'ar fi terminat în acea zi și numai pronunțarea s'ar fi amânât pentru 17 Decembrie, sentința Tribunalului ar fi fost incontestabil contradictorie și deci fără drept de opoziție;

Că dacă din lipsă de timp desbaterile n'au putut fi terminate chiar în ziua în care au început, această singură împrejurare nu poate să creze în favoarea părților un drept pe care nu-l puteau avea din momentul ce au fost prezente atunci când s'a strigat pricina pentru a fi judecată în fond;

Că, așa fiind, tribunalul respingând opoziția reclamantului ca inadmisibilă n'a violat nici unul din textele vizate în motivele de casare;

Că de aceea recursul este neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

## INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 2 Aprilie 1912

Președenția d-lui M. IULIAN, președinte

Petre Măluțeanu, recurs corecțional

Jurați — Comunicarea listei juraților chiar în ziua procesului. — Lipsă de obiecție. — Recurs în casație. — Respingere. — (Art. 284 pr. penală).

Dacă formalitatea comunicării listei juraților către acuzat este substanțială, termenul însă de comunicare indicat în art. 284 pr. penală nu este prescris sub pedeapsă de nulitate și nu este nici de ordine publică, așa că neobservarea acestui termen se acoperă prin tăcerea acuzatului sau prin formula lui adevărate.

Asfel, dacă acuzatul se găsea liber la domiciliul său, unde i s'a lăsat cilația pentru ziua judecătii procesului, și totuși nu s'a prezentat la corpul portăreilor decât numai în ziua fixată de judecată, când i s'a notificat copie după lista juraților, și el n'a cerut amânarea judecătii pe acest motiv, ci din contră și-a exercitat dreptul de recuzare, el nu poate cere casarea deciziunii pe acest motiv\*).

Deciziunea 731/912. — Respins recursul făcut

\*) Acest rezumat s'a publicat în No. 41/912 pag. 491.



de Petre Măluțeanu, contra deciziei Curței cu jurați din județul Prahova No. 13/912.

#### Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Borș, în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l procuror M. Vidrașcu, în concluziuni pentru respingerea recursului.

#### Deliberând,

##### Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 284 cond instr. criminale. În contra formalei prescripțiuni al acestui text rezultă din procesul verbal al portărilor din 21 Ianuarie 1912, se constată cu lista juraților mia fost notificată chiar în ziua procesului cu câteva minute înaintea înfățișării, în loc să mi să comunice cel puțin în ajunul judecății. Formalitatea fiind substanțială și de ordine publică, interesând de o potrivă societatea ca și apărarea, neîndeplinirea ei nu se poate acoperi, nici cu tăcerea acuzatului, și nici cu formula lui adesiune, lucru ce se confirmă de doctrină și jurisprudență».

Având în vedere art. 284 din pr. pen. în următoarea coprindere: «lista juraților se va comunica fiecărui acuzat în ajunul zilei de judecată».

Considerând că dreptul acordat acuzatului de a recuza numărul de jurați fixat prin lege face parte din dreptul de apărare, iar comunicarea ce i se face în copie de lista juraților are de scop de a-l pune în stare să-și pregătească recuzările cu folos pentru apărarea sa;

Considerând că dacă comunicarea în copie a listei juraților către acuzat este o formalitate substanțială a cărei neobservare atrage casarea deciziei Curței cu jurați, de oarece din lipsa de comunicare naște presupțiunea că acuzatul a fost împiedicat să-și exercite dreptul de recuzare, care face parte din dreptul său de apărare; neobservarea însă a termenului de comunicare indicat în art. 284 din codul de pr. penală nefiind prescrisă de legiuitorul nostru sub pedeapsă de nulitate și nici de ordine publică, ci prevăzută numai în interesul acuzatului, ea se acoperă prin tăcerea acuzatului sau prin formula lui adesiune;

Considerând că în speță, recurentul se găsea liber la domiciliul său, unde în ziua de 13 Ianuarie 1912, i s'a lăsat citație pentru termenul de 21 Ianuarie același an fixat pentru judecarea procesului în care figura ca acuzat și totuși nu s'a prezentat la corpul portărilor, de cât numai în ziua fixată de judecată, unde i s'a notificat copie după lista juraților; Că n'a cerut amânarea judecății procesului din cauză că, notificându-i-se numai în acea zi copie de pe lista juraților, n'a putut din lipsă de timp să-și pregătească apărarea; că, din contră, la înfățișare și-a exercitat dreptul de recuzare;

Că, din toate aceste împrejurări, rezultând că condamnatul recurent n'a fost nici decum împiedicat în exercițiul dreptului de recuzare, motivul de casare nu este întemeiat și are a fi respins;

Pentru aceste motive Curtea respinge, recursul.

## INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 22 Ianuarie 1912

Președinția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

Ministerul de finanțe cu Michel și Millo Sommer

Taxe de timbru și înregistrare.—Urmărirea lor conform legii de urmărire.—(Art. 51, 61, 64 și 83 l. timbrului și art. 1 și 19 l. pentru urmăriti).

Din combinația art. 51, 61, 64 și 83 din legea

timbrului rezultă învedereat că taxele de timbru și înregistrare cuvenite statului pentru actele încheiate de părți se datoresc fiscoi din momentul formării acelor acte, după valoarea declarată sau estimățiunea făcută de părți în acele acte și că pentru perceperea lor statul e în drept a uza de legea de urmărire.

Prin urmare, tribunalul violează citatele texte și săvârșește un exces de putere, când anulează urmărirea făcută de agenții fiscoi pentru încasarea unei diferențe de taxă percepută din eroare în minus, la un act de cesiune de drepturi succesoriale, sub cuvânt că statul nu ar avea un titlu pe baza căruia să poată aplica legea de urmărire și că ar fi trebuit să dea mai întâi o decizie conform art. 66 din legea timbrului; în adevăr, titlul statului îl formează declarațiunea părților, prețul din actul de cesiune intervenit între ele, cum și legea timbrului în baza căreia i se datorau acele taxe de înregistrare \*).

Deciziunea No. 39/913.—Casată după recursul făcut de Ministerul de finanțe, sentința Trib. Roman No. 368/912 dată în proces cu Michel și Millo Sommer.

#### Curtea,

Ascultând pe d-l avocat C. Marinescu, în dezvoltarea motivului de casare, în lipsa intimatului.

#### Deliberând,

##### Asupra motivului de casare:

«Violarea art 1 și 19 din legea de urmărire primum și a art. 47 al. 4, 51, 61, 64 lit. b și 83 legea timbrului dela 19 6 greșită aplicațiune a art. 66 din această în urmă lege și exces de putere Michel și Millo Sommer, au făcut contestație la urmărirea îndreptată contra lor de fisc, urmărire care ar avea de obiect un supliment de taxe de înregistrare la un act de cesiune de drepturi succesoriale intervenit între numiții. Ad-ția financiară le-a respins această contestație pe motiv că nu consemnaseră suma pentru care erau urmăriti. Trib. de Roman pe motiv că în speță urmărirea nu se putea face pe baza legii de urmărire i-a dispensat de consemnarea sumei, iar în fond le-a admis apelul și a desființat urmărirea sub cuvânt că legea timbrului nu s'ar fi putut aplica decât dându-se de către Minister o deciziune ministerială potrivit art. 66 din legea timbrului

Instanța de fond n'a ținut socoteală că la o cesiune de drepturi succesoriale, titlul statului pentru perceperea taxei de înregistrare îl formează declarația părților și prețul din actul de cesiune, care declarație și preț arată valoarea drepturilor succesoriale, pe care valoarea o taxează însăși legea, astfel că declarațiunea părților și legea formează titlul statului, fără a mai fi nevoie de ceva. Că de asemenea acestui titlu, legea timbrului, îi dă caracterul executoriu, arătând că urmărirea pe temeiul lui se poate face cu legea de urmărire. Deci dar în specie cei urmăriti trebuiau să consemneze suma Pe de altă parte, art. 66 din legea timbrului, nu

\*) Acest rezumat a fost publicat în No 28/913, pag. 261.



se putea aplica în cazul de față de oarece nu era vorba de impunerea unor herezi la taxe succesoriale, ci de un contract de vânzare de drepturi succesoriale, ceea ce este cu totul altceva.

Având în vedere că din sentința supusă recursului se constată că intimații Michel Sommer și Millo Sommer, au făcut apel contra deciziei Adm. fin. Roman din 14 Iulie 1912 prin care li s'a respins contestația ce au făcut contra urmăririi pormă de fisc contra rol pentru plata sumei de 486 lei diferență de taxă de înregistrare la un act de cesiune de drepturi succesoriale.

Că trib. de Roman judecând afacerea, le-a admis apelul și a anulat actele de urmărire făcute de agenții fiscalii pentru încasarea suprataxe, pe motivul că după art. 1 din legea de urmărire, nici o urmărire nu putea fi îndreptată contra cuiva, decât dacă datoria pentru care e urmărit rezultă din roluri, contracte sau orice alt titlu cu caracter executoriu și în cazul de față fiscal nedând o decizie conform art. 63 din legea timbrului intimații nu puteau să fie urmăriți numai pe baza acestor legi și a ordinului Ministerului de Finanțe.

Văzând art. 47 din legea timbrului și înregistrării, Considerând că după al. 4 al acestui text de lege, taxele de înregistrare pentru cesiunile de drepturi succesoriale sunt supuse la plata taxei de înregistrare de 3 lei la sută;

Considerând că din combinația art. 51, 61, 64 și 83 din legea timbrului rezultă înveredat că taxele de timbre și înregistrare cuvenite Statului pentru actele încheiate de părți se datoresc fiscalii din momentul formării acelor acte după valoarea declarată sau estimățiunea făcută de părți în acele acte și că pentru perceperea lor Statul e în drept a uza de legea de urmărire;

Considerând că în speță trib. de Roman anulând urmărirea îndreptată de agenții fiscalii pentru încasarea diferenței de taxă percepută din eroare în minus la actul de cesiune de drepturi succesoriale, intervenit între intimații Michel și Millo Sommer sub cuvânt că Statul nu ar avea un titlu pe baza căruia să se poată aplica legea de urmărire, cu toate că titlul Statului îl forma declarațiunea părților, prețul din actul de cesiune intervenit între ele, cum și legea timbrului în baza căruia i se datora acele taxe de înregistrare și prelinzând că pentru încasarea acelei diferențe, Statul ar fi trebuit să dea o deciziune conform art. 63 din legea timbrului, prin acest fapt a violat art. 1 și 19 din legea de urmărire precum și art. 47 al. 4, 51, 61, 64 și 83 din legea timbrului dela 1906, a aplicat greșit art. 63 din aceea lege și numai cu exces de putere a desființat urmărirea;

Că, dar, motivul de casare fiind fondat recursul cătă să fie admis;

Pentru aceste motive, Curtea casează etc

## Judecătoria Ocol I Rural Iași

Audiența de la 1 Maiu 1912

Carte de judecată No. 271

Gr. A. Turcu cu Ioniță Tichirăș

Jurnal de trimitere în stăpânire, dat conform art. 653 c. civil. — Proces-verbal de punere în stăpânire — Dacă se poate admite o contestație asupra unui asemenea jurnal?

Pentru că punerea în posesiune se rezolvă pe cale grațioasă, în Camera de Consiliu, rezultă că asemenea încheieri nu sunt supuse nici unei căi de atac din partea terților interesați, cărora, ele nu le sunt opozabile.

Terții nu pot uza de căile de atac ordinare ale dreptului comun, care sunt privitoare numai la măsurile cu caracter contencios; deci, calea contestației este inadmisibilă pentru anularea unui

atare jurnal de trimitere în posesiune sau contra unui proces-verbal de punere în stăpânire.

Judecata,

Asupra contestației de față;

Având în vedere că în fapt se constată că părătul a fost pus în posesiune de noi în ziua de 19 Aprilie 1912 pe baza constatărei gradului de înrudire, iar contestatorul a fost și el pus în posesiune în ziua de 15 Iunie 1911 pe baza unei hotărâri investită dată într'un proces de tulburare de posesiune;

Având în vedere că nu este nevoie de a se face somațiile prevăzute de art. 1388 pr. civ. într'un cât punere în posesiune ca rezultat al unei constatări a gradului de înrudire nu este o executare propriu zisă pentru că nu există părăt în cauză, permisiunile de a intra în stăpânire date conf. art. 633 c. civ. nu sunt date contradictoriu pentru că dacă ar fi existat pretenții contrare evident că nu s'ar fi permis punerea în stăpânire;

Având în vedere că contestațiunile își au rolul numai atunci când s'ar purta asupra unui act care ar constitui autoritatea lucrului judecat; or, în speță, jurnalul dat în cauză nu are această calitate, așa că mai juridic ar fi fost ca contestatorul să fi făcut o acțiune în revendicare spre a-și valorifica pretențiunile;

Având în vedere că hotărârea dată între părți în ziua de 26 Martie 1910 relativ la o tulburare de posesie, nu poate avea nici o valoare ca consolidare a dreptului de proprietate într'un cât avea hotărâre tranșează posesiunea de fapt, nu arată ca proprietar pe contestator, pentru că nu se pot face în asemenea acțiuni stabilirea ca bane a titlurilor de proprietate a cutărui sau cutărui individ; că așa fiind, credem că contestația asupra unui jurnal de trimitere în posesie sau a unui proces-verbal de trimiterea în stăpânire, nu-și poate avea rațiunea, pentru că cu toate că din ambele dosare se constată că ambele părți au pretenții contrare totuși singura cale permisă este acțiunea în revendicare ce poate fi intentată fie de o parte fie de alta;

Având în vedere că procesul-verbal de punere în stăpânire nu este o executare silită ci e numai un titlu care s'a dat la cererea părții fără a avea vre'o tărie legală în caz de conflict cu altă parte; că dacă s'ar fi știut că o altă parte deține pământul, evident că nu s'ar fi procedat la redactarea procesului-verbal de stăpânire, ori dacă s'ar fi făcut opunere la fața locului din partea cuiva;

A admite contestațiunea așa după cum o cere contestatorul ar fi a recunoaște implicit totalitatea drepturilor asupra terenului lui Gr. Arhip, ori, contestatorul, nefăcând nici o dovadă în privința dreptului său se poate admite oare contestația? Căci, în definitiv, contestatorul nu urmărește decât scoaterea lui I. Tichirăș din posesiune, dar fără a face dovada dreptului său de proprietate așa că dacă când-vă s'a recunoscut posesiunea de fapt lui Gr. Arhip, părătul de azi a făcut dovada dreptului său pe cale grațioasă (art. 653 c. civ.) așa că recunoașterea pronunțată de justiție în privința lui I. Tichirăș nu poate fi înlăturată decât prin acțiune în revendicare;

Având în vedere că contestatorul cere a se declara neexecutoriu procesul-verbal de trimitere în stăpânire, parecă acesta ar fi fost executat în contra cui-va și, parecă ar fi purtând pe el o investire cu formula executorie pentru ca justiția să-l poată declara nu; că așa fiind, punerea în posesiune — nu executarea cum scrie în contestație — nu se poate anula, pentru că ea este rezultatul unei proceduri legale care dă dreptul părătului de a stăpâni terenul, până ce întâi contestatorul va face dovada în contradictoriu cu părătul a dreptului său de proprietate;

Pentru aceste motive, judecata respinge, etc,

Judecător (s) Trajan Scriban.



# REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE <sup>1)</sup>

## CASATIE S. I

*Recurentul Creditul Finciar Urban prin d-l avocat N. Alexan-  
drescu.*

*Intimatul N. D. Ghica, lipsă.*

**Citarea părților. — Modul predărei citațiunii. — Hotărâre dată în lipsa părții pe baza unei citațiunii nule. — Nulitatea hotărârei. — Art. 74, 76 și 152 pr. civ.**

1. Din combinația art. 74, 76 și 152 pr. civ., rezultă că citația este nulă dacă nu se dă persoanei sau la domiciliul ori reședința persoanei, iar instanțele judecătorești nu pot da hotărâri în lipsă dacă citația este nulă;

Prin urmare, violează menționatele articole instanța de fond, când dă o sentință în lipsa părții, pe baza unei citațiunii nule și fără ca partea să aibă cunoștință de termenul judecăței. (*Cas. s. I, decizia 78 din 28 Ianuarie 1913, prin care se casează sentința Trib. Corvului s. I No. 164/912.*)

*Recurentul Petre Trăistaru prin d-nii avocați P. Borș și C. Cernescu.*

*Intimata Elisabeta Verbiceanu ș. a., prin d-l avocat Micescu.*

**Divergință. — Judecarea lor. — Dacă legea cere ca la judecarea unei divergințe să participe toți judecătorii cari au luat parte când s'a făcut divergința. — Dacă termenul de zece zile în care are a se judeca divergințele este prevăzut sub pedeapsă de nulitate. — Art. 137 din legea de organizare judecătorească.**

2. a) Legea nu cere și nici nu putea să ceară ca la judecarea unei divergențe să participe neapărat toți judecătorii cari au luat parte când s'a făcut divergința, de oarece se poate întâmpla ca din diferite împrejurări acei judecători să nu mai fie la data ulterioară când se judecă divergința.

b) Termenul de zece zile prevăzut de art. 137 din legea de organizare judecătorească, în care are a se judeca divergințele, nu este prevăzut sub pedeapsă de nulitate și nici nu este de ordine publică din momentul ce, prin ultimul alineat al aceluia articol, se prevede că părțile pot să se înțeleagă pentru un termen mai lung adică se permite tranzacția părților asupra acestui termen. (*Cas. s. I, decizia penală No. 81 din 28 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei C. de Apel Craiova, s. II, No. 187/911.*)

<sup>1)</sup> Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță \* prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

## CASATIE S. II

*Recurentul N. Gr. Focșea, lipsă.*

*Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.*

**Jurați. — Verdict. — Chestiuni. — Omor cu premeditare. — Răspuns afirmativ. — Existența intențiunii.**

1. Când jurații prin verdictul lor au răspuns afirmativ la chestiunea dacă acuzatul luase hotărâre d- a se porni asupra vieții cui-va, înainte de comiterea faptului, prin aceasta au răspuns și asupra intenției acuzatului de a omorâ. (*Cas. s. II, decizia penală No. 3175 din 5 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curței cu jurați din jud. Vaslui No. 18/912.*)

*Recurentul Iacob Segal prin d-l avocat P. Sadoveanu.*

*Ministerul Public prin d-l procuror M. Vidrașcu.*

**Opoziție. — Materie penală. — Hotărâre pronunțată în lipsa inculpatului, care răspunsese la întâiul apel nominal. — Admisibilitatea opoziției. — Art. 203 pr. penală.**

2. Din termenii art. 203 pr. penală rezultă că apelantul are dreptul de opoziție atunci când hotărârea se pronunță în lipsa lui, chiar dacă la întâiul apel nominal a făcut act de prezență, de oare-ee legiuitorul nu a creiat prin dispoziția acestui articol o prezumpție de prezență a inculpatului în tot timpul cât ține ședința, din faptul că el a răspuns la începutul ședinței. (*Cas. s. II, decizia penală No. 3205 din 7 Decembrie 1912, prin care s'a ca at decizia Curței de Apel Iași s. I No. 388/912*)

*Recurentul Gh. Mladin zis Milan ș. a., prin d-l avocat I. Th. Florescu.*

*Intimatul V. I. Grigore prin d-l avocat E. Ionescu.*

*Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.*

**Jurați. — Verdict. — Pluralitate de acuzați. — Subscrierea verdictului de președinte o singură dată. — Art. 373 pr. pen.**

**Lista juraților. — Comunicarea ei în ajunul judecății. — Art. 284 pr. pen.**

3. a) După art. 373 pr. penală, declarațiunea juraților are a fi subscrisă de primul jurat și se dă de către dânsul președintelui în prezența juraților, iar președintele o subscris împreună cu grefierul.

Când sunt mai mulți acuzați, nu e nevoie ca verdictul să fie subscris îndeosebi pentru fiecare acuzat, fiindcă verdictul este o quasi-decizie și precum la o decizie singuraticile ei părți n'au îndeosebi a fi subscrise de judecătorii cari au pronunțat-o, de asemenea și un verdict al juraților, oricare ar fi numărul acuzaților, nu trebuie să fie subscris de președintele juriului decât odată și la sfârșit.



b) Art. 234 pr. penală prevede anume că lista juraților se va comunica fie cărui acuzat în ajunul zilei de judecată, fără însă să fixeze și ora la care trebuie să fie făcută această comunicare.

Prin urmare, dacă se constată că lista cu numele juraților s'a comunicat acuzatilor în ajunul zilei de judecată, cerințele legii sunt îndeplinite. (Cas. II, decizia penală No. 3294 din 10 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra decisei Curței cu jurați din jud. Ilfov, No. 49/1912).

Cererea făcută de d-l Procuror al Trib. Argeș de a se regulă competența în cauza lui P. Popescu.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

**Regulament de competență. — Conflict între două judecătoria din acelaș județ. — Competința tribunalului a regulă competența. — Art. 522 pr. penală.**

4. Când se ivește un conflict negativ de jurisdicție între două judecătoria de pace ce țin de acelaș tribunal, instanța competentă a se pronunța asupra regulării competenței este acel tribunal conform art. 522 pr. pen. (Cas. s. II, decizia penală No. 3295 din 10 Decembrie 1912, prin care se declară că nu este loc a se pronunța un regulament de competență și trimite afacerea la Trib. Argeș spre a regula acest trib. competența).

Recurentul Prim-Procuror al Trib. Buzău.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

**Repaos duminical. — Contravenție. — Constatare. — Geandarm. — Competință. — Art. 10 l. repaos. duminical.**

5. Infracțiunile la legea repaosului duminical pot fi constatate de toți ofițerii de poliție în genere, cum sunt geandarmii, deosebit de agenții enumerați la art. 10 din această lege. (Cas. s. II, decizia penală 3298 din 11 Decembrie 1912, prin care s'a casat sentința Trib. Buzău s. I, No. 1335/1912).

### CASAȚIE S. III

Recurentul D. A. Dumitrescu, în persoană.

Intimatul Ministerul de Interne prin d-l avocat M. Antonescu.

**\*) Contencios administrativ. — Polițai numit sub imperiul legii pentru organiz. poliției generale a statului din 1905. — Condiție pentru a avea stabilitate. — Trecerea unui examen de capacitate. — Art. 38 din această lege și art. 39 din legea Curții de casație.**

1. După art. 38 din legea asupra organizării poliției generale a Statului din 1905, numai ofițerii de poliție aflați în funcțiune la punerea în aplicare a acelei legi se bucură de stabilitate, iar cei numiți după punerea în aplicare a acestei legi, se vor bucura de stabilitate după ce vor fi se vit șase luni dela numirea lor și vor fi trecut un examen de aptitudine și capacitate.

Prin urmare, un polițai care a fost numit în această funcțiune la 18 Ianuarie 1910, adică sub imperiul acestei legi din 1905, deși mai fusese în funcții polițienești în anii 1903 și 1904, când a demisionat pentru a ocupa alte funcții, nu poate invoca beneficiul stabilității, dacă nu a trecut examenul de aptitudine și capacitate prevăzut de legea din 1905, și dar nu se poate plânge cu recurs direct la secția a treia a Curții de casație în caz de înlocuire de oare ce după art. 39 din legea org. a Curții de casație din 1912, această cale nu este deschisă decât numai funcționarilor inamovibili. (Cas. III, decizia No. 74 din 6 Februarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra decretului regal No. 4972/1912, prin care a fost înlocuit în funcția de polițaiu cl. III în orașul R. de Vede).

NOTA.—Vezi și decizia Cas. III, No. 81 din 8 Februarie 1913.

R. B.

Recurentul Manole Goldstein prin d-l avocat G. Malcoci.

Intimatul Jud. sindic al Trib. Ilfov în falimentul Iosef Rozin prin d-l avocat Al. Bîlculescu.

**\*) Vânzare de creanțe. — Răspunderea vânzătorului de existența valabilă a creanței. — Stipularea negaranței. — Vânzarea portofoliului unui falit. — Art. 1392 c. civ.**

2. Potrivit art. 1392 c. civil, acel ce vinde o creanță este dator să răspundă de existența valabilă a creanței, în folosul său, în momentul vânzării. Părțile contractante pot însă să deroghe de la această regulă, fie în mod expres, fi tacit, dacă voese a face o vânzare aleatorie, pe rizicul și pericolul cumpărătorului.

Ast-fel, în cazul vânzării portofoliului unui falit de către judecătorul sindic, dacă instanța de fond constată în fapt că vânzarea celui portofoliu s'a făcut cu derogare de la art. 1392 c. civil și cu condițiunea expresă că nu se garantează existența cambiilor și nici solvabilitatea debitorilor, cu drept cuvânt respinge acțiunea îndreptată contra sindicului de către cumpărătorul portofoliului, care n'a putut realiza unele din creanțe, din cauză că ele erau achitate.

Art. 1340 cod. civil, după care cumpărătorul trebuie garantat de vânzător în ce privește predarea materială a lucrului vândut, se aplică numai la vânzările de lucruri corporale, iar nu și la vânzările de drepturi incorporale, unde se aplică totdeauna numai art. 1392 c. civ. (Cas. s. III, decizia No. 76 din 8 Februarie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinței trib. Ilfov s. comercială No. 1315/1912).

### Ecouri dela examenele de drept

#### VIII

— Ce controversă era între cele două școli romane, pentru ca un copil născut să fie considerat ca persoana?

— Proculianii cereau, ca acel copil să ție; iar Sabinianii, ca să nu ție!